

Een nieuwe methode van sterilisatie bij de vrouw

Op grond van eigen ervaring moge ik op enkele praktische punten wijzen naar aanleiding van het artikel van WILLEMSSEN, BOUT en HELLEMA (1977). Bij knie-elleboogligging (vaak borst-knieligging) verschuift het peritoneum ten opzichte van de vaginaalwand: de uterus hangt als het ware aan de sacro-uteriene banden. Hierdoor ontstaat een kuiltje in de vaginale top, dit is de voorkeursplaats voor het openen van de buikholte. Gebruikt men hierbij een troicart, dan stroomt geen lucht door de vagina naar de buikholte en is er minder kans dat bij het verwijderen van de mandrijn deeltjes uit de vagina worden meegezogen, waardoor infectie kan ontstaan. Belangrijk is dat men ook zuurstof in de buikholte via de troicart kan toelaten; achtergebleven zuurstof wordt vrij snel geresorbeerd, geeft vrijwel geen klachten.

Het verdient aanbeveling het peritoneum en de vaginawand nadien apart en los van elkaar te hechten, daar bij het innemen van de rugligging de gehechte plaatsen dan weer verglijden. Belangrijk is alle lucht uit de buikholte door druk op de buikwand te doen wegstromen, waarbij mijns inziens de vrouw niet moet meepersen.

's-Gravenhage, september 1977

G. J. LUBBERS

Collega LUBBERS merkt onzes inziens terecht op dat er een voorkeursplaats is om de vaginatop en peritoneum te openen. Deze plaats wordt vaak — maar niet altijd — zichtbaar door het ontstaan van een kuiltje wanneer de patiënte in knie-schouderligging ligt. Het is zeker mogelijk om in plaats van het scalpel de troicart te gebruiken met misschien minder infectiekans, en om zuurstof in de buikholte te laten stromen die beter geresorbeerd wordt dan lucht. De klachten van de patiënten zijn evenwel over het algemeen genomen niet zoanig dat een andere en meer gecompliceerde opstelling gewenst is. Onze voorkeur zou overigens uitgaan naar koolzuur of stikstof waarvan de resorptie beter is dan van zuurstof. Wij hebben tot heden niet de indruk gekregen dat het voorkeur verdient om vagina en peritoneum apart te hechten.

Bovendien kost dit meer tijd. Door meepersen van de vrouw bij het ontluchten van de buikholte blijkt er meer lucht te ontsnappen dan wanneer zij dat niet doet.

De verdere resultaten van deze sterilisatie-methode hopen wij te zijner tijd te publiceren.

Amsterdam, september 1977

H. WILLEMSSEN
J. BOUT
M. C. HELLEMA

BERICHTEN

Buitenland

FRANKRIJK

Verzet van wrevelige geesten tegen het Système International. In Frankrijk wordt thans hier en daar een begin gemaakt met de invoering van de mol als eenheid in de klinische chemie. Daarmee is de pennestrijd ontbrand in de medische vakpers. Biochemici laten zich daarbij niet onbetuigd en argumentatie ad hominem wordt niet geschuwd. Slechts enkele „esprits chagrins” onder de clinici had P. LAFARGUE (*Nouv. Presse méd.* bl. 1483 (1977) tegenover zich gevonden bij de overigens rimpelloze overgang naar molaire eenheden in zijn ziekenhuis. PEREZ, een andere biochemicus, is door zijn ervaringen wat terughoudender gestemd (*Nouv. Presse méd.* 27 augustus bl. 2517). Hij bepleit grondige voorlichting en voorbereiding bij de invoering, verwijt LAFARGUE rekenfouten en begint in het voorbijgaan een prioriteitsstrijd met hem. Diens voorstel om in een moeite door voor enzymbepalingen de internationale eenheid U/l te vervangen door de katal (Kat/l) wordt als irrealiteit bestempeld. De internist PATRI (idem bl. 2518) verwijst naar de blijkbaar hardnekkiger wrevel van Engelse vakbroeders. Nog steeds stellen deze zich te weer tegen de mol die enkele jaren geleden in het Verenigd Koninkrijk als eenheid werd ingevoerd. Als zwaarwegend argument voeren zij daarbij aan dat de Britse medische literatuur voor buitenlanders ontoegankelijk is geworden. PATRI meent dat uit de pijnlijke Britse ervaring lering moet worden getrokken. Hij herinnert er aan dat Frans toevallig weliswaar de officiële taal is van

de conférences générales des Poids et Mesures waaruit het Système International is voortgekomen, maar dat dit geen verplichting schept voor de Fransen het haastig in te voeren. Naar verluidt wordt door Poids et Mesures reeds studie gemaakt van een nieuwe eenheid ter vervanging van de mol. Aan het oude systeem van massa-eenheden kan volgens PATRI tot zolang beter worden vastgehouden, al erkent hij dat het slechts aan de gewoonte zijn bestaansrecht ontleent.

Binnenland

Interimadvies over de tuberculosebestrijding in Nederland. — In augustus 1976 installeerde staatssecretaris HENDRIKS de werkgroep tuberculosebestrijding met als voorzitter prof. dr. L. BUREMA. In 1974 had de Centrale Raad voor de Volksgezondheid een advies uitgebracht over de organisatie van de tuberculosebestrijding waarin eventuele andere organisatievormen dan in ons land gebruikelijk zijn, werden besproken. De werkgroep heeft zich thans beraden over deze andere wijzen van taakuitvoering. De eerste taak is volgens de Centrale Raad de opsporing van tuberculose: de passieve — waarbij de patiënt reeds uit eigener beweging geneeskundige hulp zocht, de actieve — door contactonder-